

HYPONATREMIA

Luboš Kotík Interní klinika FTN

Významný nárůst hyponatremie způsobený thiazidovými diuretiky

- ▶ Na rozdíl od kličkových diuretik působí v **distálním tubulu**
- ▶ zde blokují **Na-Cl kotransport**
- ▶ Zvyšují **permeabilitu distálního tubulu pro vodu**
- ▶ Tím **potencují účinek ADH**
- ▶ **ADH je zvýšen aktivitou volumoreceptorů**
- ▶ Postiženo je **5% uživatelů**, seniři nad 65 let s komorbiditami, častěji ženy
- ▶ Přepokládá se i **genetická predispozice**
- ▶ Potencuje **móda dostatečné hydratace**

Hyponatremia

Symptoms

changes in personality
(confusion or
short temper)

fatigue

convulsions
or seizures

feeling weak

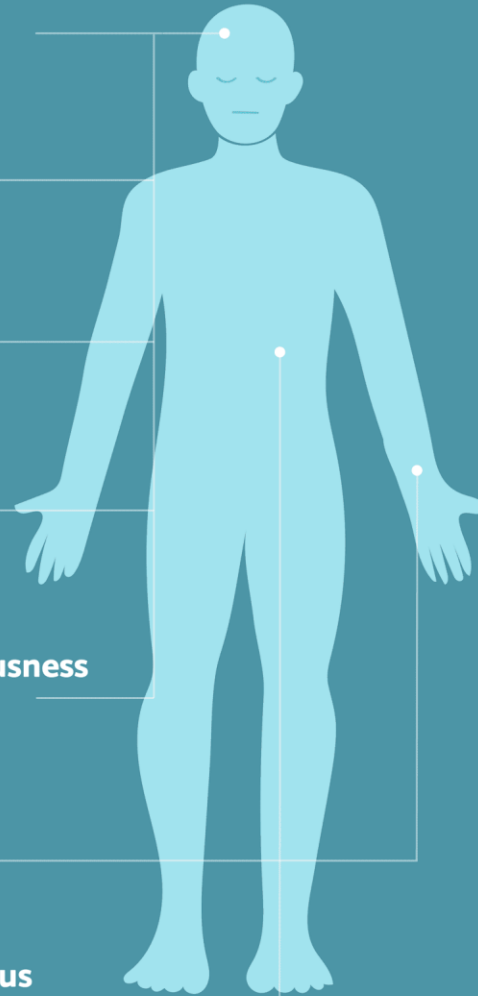
loss of consciousness
or coma

low blood
pressure

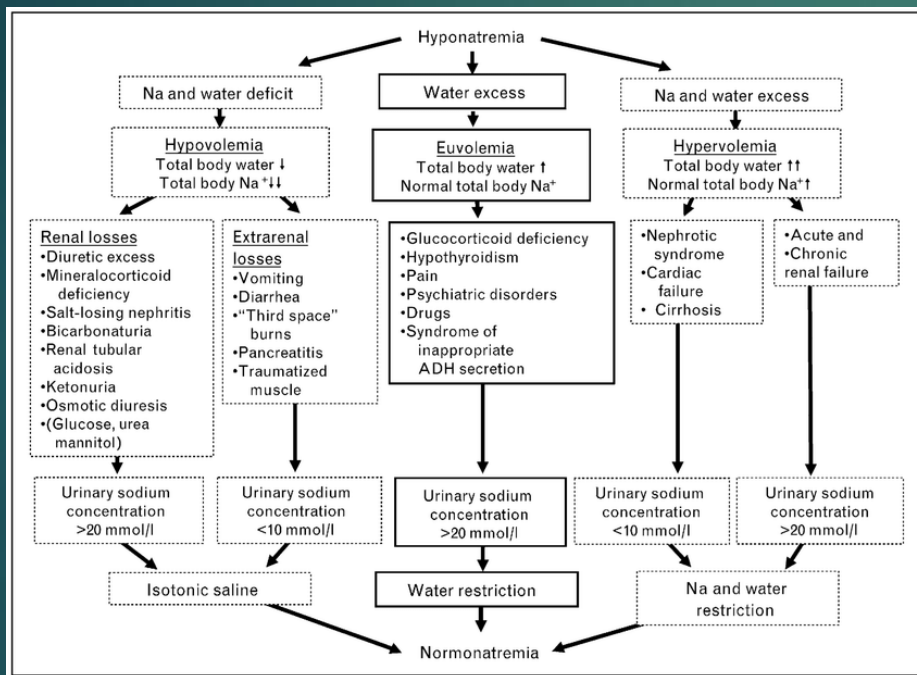

feeling nauseous
or vomiting

Direrenciální diagnostika na základě anamnézy a fyzikálního vyšetření.

- ▶ Jsou v medikaci **thiazidy** ???
50% vyřešeno
- ▶ **Ztráty**-zvracení, průjmy, sondy GIT, polyurická fáze ren. selhání
- ▶ Jasně **zvýšený příjem čisté vody** psychogenní a marketingový
- ▶ Špatně vedená **rehydratace**
- ▶ Jasně přesuny z intravaskulárního prostoru do extravaskulárního prostoru- tedy **otoky a tekutina v kompartmentech**

Jasnou příčinu ihned nanaalézáme

▶ **Hormonální důvody-** hypokortikalizmus

▶ Hypothyreóza

▶ **Skryté renální ztráty-**

▶ Osmotická diuréza

▶ Salt loosing nefropathy

▶ Renální tubulární acidóza

▶ Renální insuficience

▶ **SIADH**

▶ Intrakraniální patologie

▶ Psychofarmaka

▶ Paraneoplastické syndromy

Patogeneze hyponatremie u srdečního selhání.

Kontinuální nadprodukce ADH ačkoliv klesá osmolalita séra:

- nízký minutový výdej srdeční
- snížení prokrvení ledvin
- snížení stimulace baroreceptorů díky nízkému krevnímu tlaku. ADH

Nízký MO srdeční vede k aktivaci RAAS, což je významně stimuluje žížeň vedoucí ke zvýšené konzumaci tekutin.

Diuretika zvláště thiazidy

Postižení ledvin v rámci kardiorenálního syndromu.

Vyšší nebo nižší dávky diuretik u hyponatremie ?

V moči je vždy nižší koncentrace Natria než v séru .

Při dávce 80 mg Furosemidu/den - průměrná koncentrace Na v moči je 80 mmol/l

Při koncentraci Natria v moči 80 mmol/l **diureze 2 litry**, koncentraci natria v séru 125 mmol/l „**beznatriové vody**“ v moči je 720 ml.

Při diuréze **pět litrů denně bude „beznatriové vody v moči“ 1800 ml**

Jak s diuretiky u selhání s hyponatremií ?

Častěji sledováno na JIP - observační studie spojily vysoké dávky diuretik s horší prognózou.

Novější literatura z cela opačně - **vysoké dávky diuretik vedou k lepšímu přežívání** - dávky furosemidu vyšší než 260 mg/den vedou k větší diuréze i poklesu váhy, rychlejšímu symptomatickému zlepšení oproti 120 mg /den. Optimálně kontinuální podávání.

To není reflektováno v guidelines, které většinou doporučují i.v. podání v dvojnásobné dávce než domácí p.o. dávka diuretika

Možno též 150 mL of 3% NaCl /30 min + vysoká dávka diuretik

Vaptany ?????- Neoscvědčily se

**Pro dg. příčiny hyponatremie
stačí anamnéza a fyz. vyšetření**

**Při podávání thiazidů kontrolovat
natrium**

**Nemocným s již jednou zjištěnou
hyponatremií thiazidy nikdy
nepodávat**

**V léčbě srdečního selhání se nebát vyšších dávek diuretik a to
ideálně kontinuálně**

**Přeji Vám spokojené pacienty než
to převezme AI**

**a děkuji za
pozornost**

Větší hydratace nemá vliv na rychlost poklesu GF u nemocných s GF 20-50 ml/1,73 m²

American Society of Nephrology, New Orleans 2017 . Abstrakt FR-PO 1068

- ▶ 631 pacientů st. III ren. Insuf.
- ▶ 1/2 randomizovaně +1,5 litru
- ▶ sledováno 1 rok
- ▶ **Průměrný pokles GF**
specifický režim **2,2 ml/min./1,73/ m²**
normální režim **1,9 ml /min./1,73m²**

